

Svenskspråkig service för barn, unga och familjer

Kort presentation om de svenskspråkiga tjänster som erbjuds och utnyttjas inom sektorn för barn, unga och familjer (Lanupe)

4.9.2024 Nationalspråksnämnden

Iida Kaukolinna

Toimintayksikön esihenkilö/ Perheiden ennaltaehkäisevät palvelut/
Lapsiperheiden kuntoutus- ja lääkäripalvelut/ Lasten kuntoutuspalvelut A

Tillgång på tjänster på svenska inom tjänsterna för barn, unga och familjer

- Inom tjänsterna för barn, unga och familjer har det år 2023 gjorts en kartläggning på personer som kan ge service på svenska.
- I alla serviceområden finns det svenskspråkig personal.
- Alla servicetjänster finns däremot inte att tillgå på svenska av den egna personalen.
- Inom serviceområdet för förebyggande tjänster och serviceområdet för tjänster som stöder familjer inhandlar man svenskspråkiga tjänster vid behov.

Kvaliteten på de svenska tjänsterna

Kundnöjdhet

- Det har inte kommit feedback år 2023 från svenskspråkiga klienter om kvaliteten av svenskspråkiga tjänster i Vanda-Kervos Qpro-klientfeedbacksystem.
- Således kan inte slutsatser dras om hur nöjda/missnöjda de svenskspråkiga kunderna är med betjäningen på svenska.

Klientsäkerhet

- Det har inte inkommit anmälningar om att klientsäkerheten skulle ha äventyrats under 2023 på grund av bristande språkkunskaper hos personalen.

Tillgång på tjänster på svenska

Serviceområdet för förebyggande tjänster för familjer

- Inom rådgivningen är den svenskspråkiga servicen koncentrerad till vissa enheter där svenskspråkiga medarbetare arbetar. I rådgivningen är kundavisningarna i allmänhet även på svenska.
- Rehabiliteringstjänsten för barn och unga har en ergoterapeut och en talterapeut som erbjuder tjänster på svenska. Resursen i fråga är tillräcklig för att säkerställa behovet av svenskspråkiga tjänster. När det gäller fysioterapi finns inte tjänsten på svenska för närvarande. Kundinstruktionerna finns ännu inte på svenska. Dessutom anordnas alla gruppbehandlingar på finska.
- Inom psykosociala och förebyggande läkartjänster finns en läkare som erbjuder tjänsten på svenska.
- Inom gymnasievården har svenskspråkig service skötts som en egen verksamhet i samarbete med grundutbildningen. Psykiatriska sjuksköterskor har endast tjänstgjort på finska.

Inom serviceområdet för förebyggande tjänster inhandlar man svenskspråkiga tjänster vid behov.

Tillgång på tjänster på svenska

Serviceområdet för tjänster som stöder familjer

- Varje enhet har inte svensktalande medarbetare som vid behov kan betjäna kunder på svenska.
- Det finns regionala skillnader och i Västra-Vanda finns det flera medarbetare som talar svenska.
- Socialarbete för barnfamiljer har några i personalen som kan erbjuda svenskspråkig service.
- Familjerådgivningen har i barnteamen (0-12-åriga barn med familjer) både socialarbetare och psykolog, som kan betjäna på svenska. I ungdomsteamet (13-17-åriga ungdomar med familjer samt unga vuxna i åldern 18-21) finns socialhandledare och socialarbetare som betjänar på svenska. Två av teamförmännen talar svenska.
- Registrering av kund- och patientuppgifter görs på finska eller svenska i Apotti.

Inom serviceområdet för tjänster som stöder familjer inhandlar man svenskspråkiga tjänster vid behov.

Tillgång på tjänster på svenska

Serviceområdet för specialtjänster för familjer

- Inom serviceområdet för specialtjänster för familjer är det möjligt att köpa tjänster för svenskspråkiga inom öppen vården.
- När det gäller vård utanför hemmet för omhändertagna barn, finns det till exempel inte svenskspråkig anstaltsvård att tillgå inom södra Finland. Anstaltsvården är inom södra Finland uppdelat i nivåer, enligt barnets behov. För barn med mer krävande problematik har man även uppdelat anstalterna enligt fyra teman; ungdomspsykiatri, beteendestörningar, neuropsykiatrisk vård och specialisering inom berusningsmedelsproblematik. Behovet för anstaltsvård på de olika nivåerna för svenskspråkiga är så litet att det inte till exempel är ekonomiskt möjligt att grunda egna anstalter för svenskspråkiga.
- Varje enhet har svensktalande medarbetare som vid behov kan betjäna kunder på svenska.
- Vissa tjänster har köpts på årsbasis, mestadels har det varit familjehemstjänster.

Svagheter med svenskspråkig service för barn, unga och familjer

- Den genomsnittlige finsktalande medarbetaren har inte tillräcklig kompetens för att kunna betjäna kunder på svenska och fatta beslut om kunder på svenska
- Eftersom Vanda är så starkt tvåspråkigt, antas det ofta att kunden vill/kan tala finska om han behärskar det finska språket och inte erbjuder tjänsten på sitt modersmål
- Det är svårt att registrera kund- och patientuppgifter på svenska, även om tjänsten annars skulle kunna produceras på svenska. Tex. kundanteckningar görs ibland på finska trots att kunden är svensk. Svenskspråkiga yrkestermer kan också vara främmande för en svenskspråkig anställd.
- Instruktioner och broschyrer inom enheterna är ofta endast på finska

Åtgärder för år 2024-2025

1. Personaltillgången

- Inom området för barn, unga och familjer finns det brist på behörig personal speciellt inom socialt arbete och psykologtjänster.
- I mån av möjlighet har personalens språkkunskap beaktas i rekryteringen.
- Till många tjänster finns det tyvärr brist på att få behörig personal och det finns ofta ingen att välja mellan.

2. Utveckling av tjänster på svenska

- Utveckla och expandera nyckelpersonsnätverket (mer på nästa slide)
- Översättning av material
  - Material på svenska finns i mindre utsträckning i alla enheter.
  - Arbetet att översätta allt viktigt material till svenska har påbörjats
  - Tex. Inom projektet för familjecenterverksamheten har psykoedukativt material, till exempel videomaterial om neuropsykiatriska diagnoser, översätts till svenska. [Lapsen tuki ja kuntoutus arjessa \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=Lapsen_tuki_ja_kuntoutus_arjessa)
- Befrämja och uppmuntra arbetstagarnas möjlighet att delta i språkkurser ordnade av välfärdsområdet
  - VAKE ordnar svenska samtalskurser, som anställda har uppmuntrats att delta i

Utveckla och expandera nyckelpersonsnätverket

Inom verksamhetsområdet för barn, unga och familjer har vi utnämnt 6 personer till nyckelpersonsnätverket för att befrämja det svenska språket

- Anna Klingenberg-Peltola/ tehtäväaluepäällikkö Perheiden erityispalvelut/ styrgruppens representant
- Iida Kaukolinna, toimintayksikön esihenkilö, Lasten kuntoutuspalvelut/ styrgruppens representant
- Malin Melleri, nyckelperson (teamförman/ Serviceområdet för tjänster som stöder familjer)
- Jenni Volkkila, nyckelperson (socialarbetare / Serviceområdet för specialttjänster för familjer)
- Stina-Sofia Piivek, nyckelperson (ergoterapeut/ Serviceområdet för specialttjänster för familjer)
- Nina Wagner-Nyman, nyckelperson (specialsocialhandledare/ Serviceområdet för tjänster som stöder familjer)
- Åsa Skoglund, nyckelperson (socialarbetare/ Serviceområdet för tjänster som stöder familjer)
- Malin Ehrman-Sylvander, nyckelperson (skolpsykolog/ Serviceområdet för förebyggande tjänster för familjer)

Under våren 2024 har nyckelpersonerna betonat följande tre huvudpunkter

- Nyckelpersoner har ett tydligt uppdrag som personalen är medveten om
- Personalens språkkunskaper är kända och synliga
- Material och skyltarna är tvåspråkiga

Nyckelpersoners planer för hösten 2024

- LANUPE nivå uppmuntra till svenska språket på **Svenska veckan** i November
  - Tips om hur arbetstagaren på olika enheter kan fira svenska veckan: Lyssna på radio vega, Kaffepaus på svenska , Svenskspråkiga videon etc.
- LANUPE nivå uppmuntra kollegor att tala svenska och öka sina språkkunskaper
  - Gemensamma kaffepaus på plats och i Teams
  - Promenader och prat på fritiden
- Sprida kunskap och föra fram och stärka svenska språkets material
  - Tex. Barnrättsveckan, hur man tar i hänsyn och finns det material på svenska som kan spridas.
  - Informera om Svenskspråkiga föreningar, samt om deras aktiviteter och material som kan delas till familjer
- Video om nyckelpersonerna och deras arbete (för att sprida information om nyckelpersonernas arbete& syfte samt lyfta fram tvåspråkighetsprogrammet samt handlingsplanen)
- Samarbete med läroanstalter ska utvecklas
- Få material och instruktioner på svenska
- Få rekryteringstexter även på svenska

Tack Kiitos

Iida Kaukolinna

iida.kaukolinna@vakehyva.fi

